

Hållbart skärgårdsföretagande

Paulina Rytönen,
Docent, Södertörns högskola
Paulina.rytkonen@sh.se

Marcus Box, Natallia Pashkevich, Gustaf Onn, Tommy Larsson Segerlind, Christian Widholm

Samverkansråd för främjande av skärgårdsforskning

Syfte:

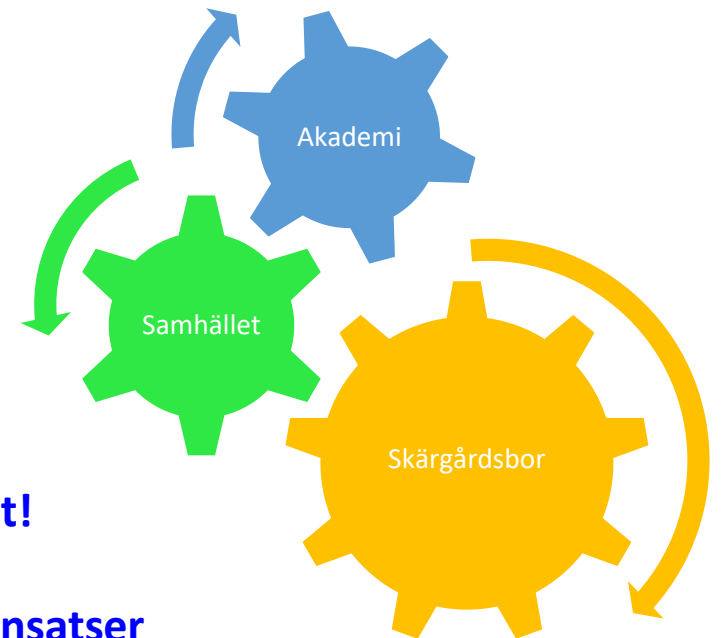
- Ta reda på vilken kunskap som behövs för att lösa olika utmaningar, samt att hitta lämpliga sätt att införskaffa nödvändig kunskap;
- sprida befintlig kunskap till rätt målgrupp.

Permanent medlemmar:

- Södertörns högskola och SIKO (sammankallande)
- Norrtälje kommun
- Österåkers kommun
- Skärgårdarnas riksförbund
- Leader Stockholmsbygd
- Skärgårdarnas Riksförbund.

Gärna medskick från Skärgårdsrådet!

- Forskningsbara frågor?
- Utbildningsfrågor och utbildningsinsatser
- Allmänbildande roll

En viktig milstolpe

This special issue contributes to island studies highlighting a variety of contexts, topics, and theoretical and conceptual depth, with a focus on sustainable development. Island studies is an interdisciplinary research field that covers varied perspectives and contexts, highlighting natural, geographical, social, economic, and many other perspectives and theoretical strands. One special feature of island studies is that there are as many contexts as there are islands, therefore, the study of islands requires both a theoretical and conceptual depth, as well as empirical richness. The articles published in this special issue depart from the realization that meeting the varied expectations on island communities, more research is needed. Contributions are based on experiences from Croatia, Finland, and Sweden, highlighting how archipelagos are envisioned in social media and the consequences of from primary production, e.g., fisheries and agriculture being replaced by tourism by highlighting tourism entrepreneurship, drawing lessons from seasonal tourism and multi-seasonal tourism. However, most articles highlight various challenges and opportunities for sustainability by analyzing the changing role of second homeowners, demographic challenges, and obstacles to permanent residence on islands, democracy gaps, and solutions to meet sustainability challenges in studied countries. This publication is financed by the Baltic Sea Foundation, Grant 24 - PUB-0000.

PAULINA INES RYTHÉN
MARGARETA BOHLSA
MARCUS BOJ
SUNE FOGELSTRÖM
LOTTEN HJELM
STEM-ÅKE PERSSON
TOMMY LARSSON SEGERLIND
HÅKAN LUNDH
ULF WESTERBERG

ABSTRACT

This study is the result of a participatory and collaborative project in which Swedish scholars and representatives of island organizations in Sweden set out to define what Swedish island research is and identify imminent research gaps. The article answers the following questions: 1) Which key research gaps can be identified in Swedish island research? 2) How can we advance Swedish island research in the international field of island research? The study is based on community based participatory research. Data was collected through a participatory process with workshops, surveys, and participatory activities in 2022. The main conclusion is that there is a democracy deficit affecting island development which is caused by the institutional structure in Sweden where island communities are mostly subordinated regional municipalities, and a lack of island and archipelago points.

CORRESPONDING AUTHOR

Paulina Ines Rythén
p.rythen@kth.se
00354 0870800000

KEYWORDS

TO CITE THIS ARTICLE:
Rythen, P. I., Bohls, M., Boj, M., Fogelström, S., Fogelström, L., Hjelm, L., Persson, S. Å., Larsson Segerlind, T., Lundh, H., & Westerberg, U. (2024). A Roadmap for Swedish Island Research - Previous Knowledge, Current Debates, and Imminent Research Gaps. *Rural Landscapes Society, Environment, History, 4(1)*, 1-13. DOI: 10.1080/20014291.2024.2385913

CHRISTIAN WIDLHOLM

RESEARCH

STOCKHOLM UNIVERSITY

ABSTRACT

Swedish archipelago's visible position in the national narrative of Sweden was invented during the second half of the 19th century when writers and artists started to depict the archipelago as an idyllic rural region. Previous studies have shown that the landscape imaginaries of Stockholm archipelago have successfully migrated over different media from nineteenth century literature. This article examines how digital social media has influenced the imaginaries. The aim of this study is to investigate how the landscape imaginaries of Swedish archipelago have been influenced by representations of the region on Instagram. By following Instagram posts pertaining to Swedish archipelago, the present study aims to investigate how established landscape imaginaries appear on the stage of social conventions, online environment, and social media that accompany social media. The analytical approach stems from the concept of landscape imaginaries, how collected understandings and representations of landscape render space. The method combines thematic analysis, cartography, and semantic analysis. Research on how Instagram influences landscape imaginaries suggests that Instagram island landscapes have the ability to change important life in certain places and that it has the capacity to represent critical common discourses, the colonial ones. The study, however, suggests that the landscape imaginaries of Swedish archipelago on Instagram not only cement, but combine the established imaginary archipelago. This is especially done through conventional romantic landscape pictures which defy the idea of social media's accepted prohibition of individual and unique representations of the world.

CORRESPONDING AUTHOR

Christian Widholm
c.widlholm@kth.se
00354 0870800000

KEYWORDS

TO CITE THIS ARTICLE:
Widlholm, C. (2024). Stockholm Archipelago on Instagram—Landscape Imaginaries of Two Social Media Hashtags. *Rural Landscapes Society, Environment, History, 4(1)*, 1-13. DOI: 10.1080/20014291.2024.2385913

Teman	Kategorier
Demokratiunderskott	Fragmenterad styrning Brist på ö-politik Dialoger och brist på dialoger
Rättvisa och social kapital	Regelverk, tillämpningar, traditioner Hälsofrågor och välbefinnande
Miljöfrågor	Klimatförändringar, öar som framtida habitat Naturresurser, kunskap och medborgardriven forskning
Ö-kultur	Förändrade inkomst- och försörjningsmöjligheter Identiteter och kulturell diversitet
Perspektiv	Förmedlade bilder och perceptioner Kunskapsgap Turism, på gott och ont Säsongfrågor och schizotopiska platser

Demokratiunderskott

- Kommunreformerna 1952-1975 (från 2365 till 290 kommuner). Idag **endast en ö-kommun**
- Jordbrukspolitiken, t. ex. 1947-års jordbrukspolitiska beslut som lyfte basjordbruket, där arealen skulle vara minst 10ha.
- Fiskeripolitiken (den gemensamma) har bidragit till strukturomvandling och småskaliga kustnära fisket har minskat avsevärt.
- Automatisering av fyrar, slussar, och nedmontering av väderstationer. Så småningom minskning av försvarets närvaro och behov av olika tjänster.
- Demokratiunderskottet påverkar allt som rör ö-samhällen. Men den fulla innebörden av demokratiunderskottet behöver utredas vidare.

Brist på ö-politik (trots över 260 tusen öar!)

- Frågan om en svensk skärgårdspolitik har tagits upp i Riksdagen genom 87 motioner och diskuterats 173 gånger mellan 1962-2017.
- EU – politik med fokus på större öar (Malta, Azorerna, Kanarieöarna, osv)
- Medvetenhet inom EU att ö-politiken är ineffektiv eftersom dagens politik inte inkluderar mindre öar och skärgårdsmiljöer som är vanliga i länder som Sverige, Finland och Kroatien.
- Brist på ö- och skärgårdspolitik riskerar leda till ineffektiva beslut och ineffektiv resursallokering. Att utvecklingspotentialen för svenska ö-samhällen inte uppnås.
- Ta vara på kunskapen och det sociala kapitalet som ö-samhällen är bärare av.
- Nå målen i Agenda 2030: ” a recognition that the Agenda, and all 17 of its goals and 169 targets, cannot be achieved without the inclusion of all people, especially those farthest marginalized”.

Utveckla besöksnäringen

- Det som politiken kan ta på sig är att beta med att göra resor till skärgården planerbara.
- Offentliga satsningar ger inte väldigt stor utdelning, det är lokala privata satsningar som ger utdelning.
- Två alternativ: Förlänga säsong, skapa ny säsong.
- Förlänga säsong har man redan arbetat med – inte troligt att det ger så mycket mer – men om det är valet krävs följande:
 - Fokusera på fritidshusboenden och långstannande deltidsboende.
 - De som är besökare är ofta lokalt förankrade på olika sätt.
 - Förbättra planerbarheten
 - Tänk ”bobar” skärgård.

Skapa nya säsonger

- **Titta på kallvattendestinationer** och andra orter där kyla och mörker är en gemensam nämnare.
- **Medvetandegöra en internationell publik** - Marknadsföring centralt. Arbeta med varumärkesbyggande.
- Utveckla **nya förväntningar** och aktiviteter utifrån säsong.
- **Skapar medvetenhet om att öarna är en potentiell plats att besöka under vintern.** Möjlighet till aktiviteter. Vintersäsonger. Aktiviteter som kan vara utomhus, men att det finns möjlighet till inomhusvistelse.
- **Basal trygghetsfunktion.** Att man kan ha kontakt eller vet hur man ska agera om något händer.
- **Planerbar tillgänglighet** – man måste få en känsla över att man kan ta sig till och från platsen. Att detta kan göras långt innan själva besöket sker.
- Möjlighet att kunna få grundläggande service, inte nödvändigtvis restaurang, men att man i alla fall kan laga en måltid, samt tillgång till toaletter, osv.
- Strategier för ö-samhällen. T. ex. konferenser, pensionärsresor, osv. Har inte nödvändigtvis hämtat sig efter pandemin, särskilt som en effekt av kostnadskrisen.

Vad säger besökarna? Vad är viktigt i uppfattat värde?

Uppfattat värde

MÖTET: Trevligt bemötande, serviceinriktad och kunnig personal

PLATSEN: Ö-faktorn, utsikten, ändamålsenliga, rena och välvårdade platser för boende, ätande, rekreation och aktiviteter.

PRODUKTEN: God mat och trevligt boende, möjlighet till historiska upplevelser och inhämtning av historisk kunskap, aktiviteter för olika åldersgrupper, möjlighet till naturupplevelse och att "möta" djur, value for money.

ATMOSFÄREN: Att det är ett andningshål, lugn och ro, en plats som väcker intresse och känslomässig engagemang, festlig atmosfär vid kvällsunderhållning, att möjlighet till en samlad, trevlig, städad och vänlig atmosfär.

MANAGEMENT: Fungerande anläggningar, inklusive ventilation, belysning, och annan grundläggande infrastruktur. Öppettider som passar besökaren (även utanför sommarsäsongen), bra och lättillgänglig information om avvikelser, förståelse för kundens efterfrågan och önskemål, rena lokaler som underhålls regelbundet, bra flöden och korta betjäningstider, exempelvis gällande incheckning, serveringstid och för att komma fram till kassan och betala.

Rytkönen, P., Merouani, Y., Box, M., & Larsson Segerlind, T. (2022). Ö-och skärgårdsturism under pandemin: Slutrapport.

<https://www.diva-portal.org/smash/et/diva2:1653293/FULLTEXT02>

Hållbar energiproduktion med fokus på sol och vind (med regionen som marknad).

- Analys av frågan med hjälp av två Studenter
- Studien identifierade en regulatorisk överbelastning samt glapp mellan de politiska riktlinjer och strategier som satts upp nationellt och i enlighet med EUs direktiv för hållbar utveckling.

Mind the gap

En fenomenologisk analys av möjligheter och hinder för entreprenöriell förnybar elproduktion i Stockholms skärgård

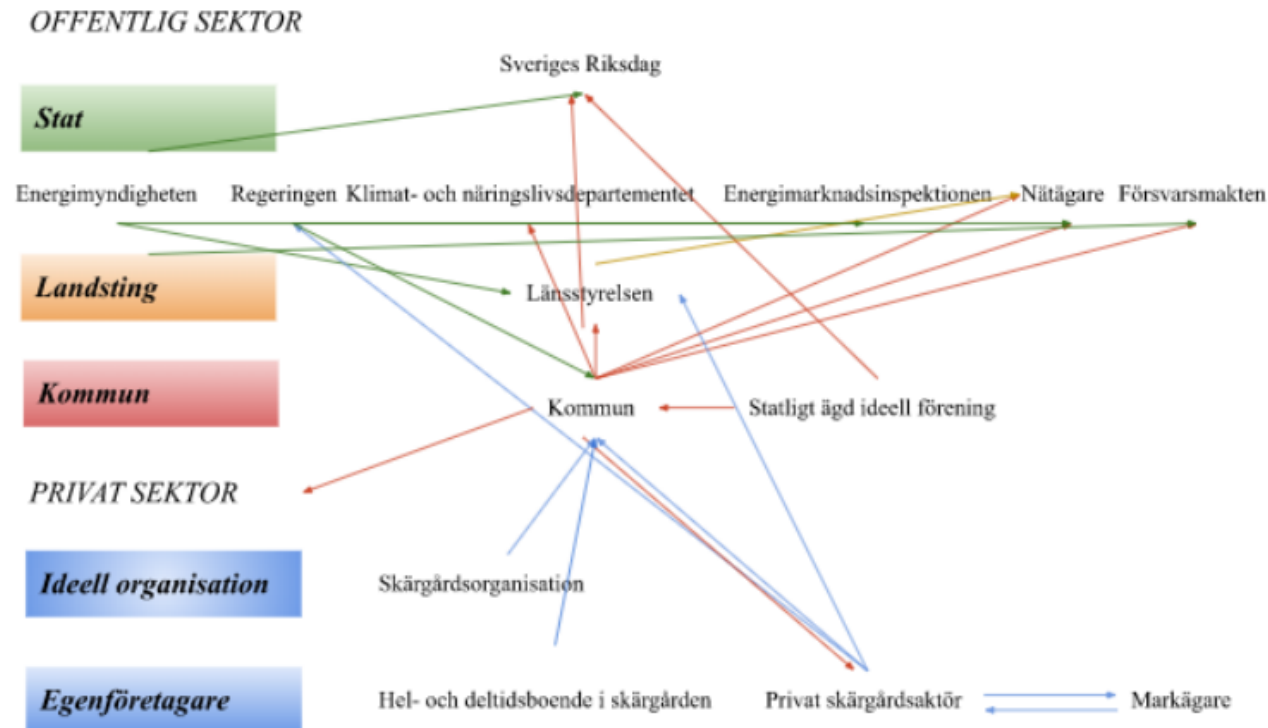
Av: Ellinor Christensson & Simon Svedberg

Handledare: Paulina Rytkönen

Södertörns högskola | Institutionen för Företagsekonomi

Masteruppsats 30 hp

En genomtänkt strategi behövs

Figur 7: Egen figur för att illustrera det komplicerade regelverket samt hur institutioner i intervjuprocessen har hänvisat ansvar vidare till andra myndigheter

Slutsatser

- För många regler
- För få regler
- Bristande kontakt mellan beslutande enheter
- Nätägaren
- Markägarna

Möjligheter:

- Nya arbetstillfällen, många nya användningsområden (livsmedelsproduktion, digitalisering, osv.). När energiöar blir tillåtna behöver regionen ha en plan.
- Fokus på produktion: effektivisering och spillvärme kan ge utdelning

Vad behöver åtgärdas?

- Om tillstånd till etablering av förnybara energikällor ifrågasätts och hindras, hindras också återställningen av skärgårdens klimat och RUFSS 2050 målsättning för grön- och blåstruktur. Beslutsfattare och aktörer rekommenderas därmed ta del av studiens material i syfte att kartlägga och förbättra möjligheten till att återställa Stockholm skärgårds klimat och möjliggöra för den miljö man beskriver sig eftersträva enligt EU:s och svenska myndigheters mål. Dagens regelverk behöver analyseras och en diskussion om modifieringar av befintliga regelverk kan behövas i syfte att komma till rätta med både överreglering och underreglering som försvårar en miljömässig omställning, samt att möjliggöra för klimatpositiva projekt i Stockholms skärgård.

Bostäder och livsmedel

- Utmärkt utredning av SIKO – Läs gärna rapporten om nya byar med Möja som exempel.

http://siko.org.se/files/2023-09-28_Mja_Bilaga_2_Mja_skrgrdsby.pdf

- Livsmedel:

Mer kunskap behövs, men också en tydlig livsmedelsstrategi för skärgården:

-Jordbruksstödet: Behov av att öka betesmöjligheter i skärgården – De miljöersättningar som lantbruk i svensk skärgårdsmiljö, och då särskilt lantbruk med betande djur får skiljer sig från exempelvis de ersättningar som liknande verksamheter i Finland får.

-Viktigt att bevara betande djur i skärgårdsmiljö. De betande djuren kan bidra till livsmedelsproduktionen, men är oerhört viktiga för att bevara de landskap som turister och besökare attraheras av.

-Dialog med Skärgårdsstiftelsen behövs.

-Kunskap om hur **marknadskanaler** till staden kan förbättras och transporterna bli mer kostnadseffektiva.

Några medskick

- Utbildningsinsats till beslutsfattare
- Kontinuitet
- Policyutmaningar
- Energifrågan – strategisk
- Livsmedelsberedskap – behövs en annan approach.

Tack!